

Sendes per e-post:

sfropost@statsforvalteren.no

jan.meling@statsforvalteren.no

ÅKRA SJØMAT - SØKNAD OM MIDLERTIDIG UTSLIPPSTILLATELSE FOR TESTPRODUKSJON AV FISKEFOREDLINGSVIRKSOMHET I KARMSUND HAVN

1 Søknad om midlertidig utslippstillatelse

Åkra sjømat har etablert en foredlingsbedrift for krabbe, fisk og reker på Husøy, i Karmøy, vedlagt følger bilde av fabrikk (vedlegg 1). Årlig produksjon av ferdigvarer er 3350 tonn fordelt på 245 dager med 14 ton/dag produksjon i gjennomsnitt. Hovedproduksjonen er koking av krabbe. Noe fisk og reker vil også inngå i produksjonen.

Åkra Sjømats virksomhet er en viktig norsk og politisk satsing, og i samsvar med de føringer som fremgår i regjeringens oppdaterte havstrategi, hvor det legges vekt på vekst i sjømatnæringen, en konkurransekraftig sjømatindustri med bruk av beste tilgjengelig vitenskapelig kunnskap. Åkra Sjømat sin virksomhet på Husøy vil medføre at Åkra Sjømat øker fra dagens 20 til ca. 50 ansatte. I tillegg har 60 fiskere allerede inngått leveringsavtale med Åkra Sjømat. Tiltaket får dermed en betydelig, direkte sysselsettingseffekt.

Åkra Sjømats virksomhet på Husøy vil bli Norges mest moderne krabbefabrikk, med ny teknologi med fokus på bærekraftige løsninger og nesten uten miljøavtrykk, nærmere om dette i punkt 2. Som følge av at ny teknologi skal benyttes, finnes ingen referansefabrikk som kan anslå miljøkonsekvensene av virksomheten. Det er nå helt avgjørende for Åkra Sjømat å teste ut anlegget over en periode for å kunne kartlegge de faktiske utslippene, både til sjø og luft. Emisjonsmålinger basert på en fabrikk med gammel teknologi gir ikke riktig faktagrunnlag i denne saken.

Det søkes derfor om en midlertidig utslippstillatelse etter forurensningsloven § 11 for å teste anlegget i en periode på 6 måneder, med oppstart umiddelbart fra evt. midlertidig tillatelse gis.

I perioden for testproduksjon søkes det om bruk av følgende mengder råstoff:

- For mottak av råstoff for taskekrabbe: ca. 2 500 tonn i testperioden. Maksimal kapasitet i høysesong er 24 tonn taskekrabbe med 8,4 tonn krabbeskall per dag.
- For reker søkes det om et råstoffmottak på 20 tonn for testperioden.
- For fisk søkes det om maksimalt råstoffmottak 30 tonn i testperioden.

For øvrig informasjon om virksomheten, se opprinnelig søknad/melding om oppstart av fabrikk fra september 2022, som for ordens skyld følger vedlagt denne søknaden. (vedlegg 2)

2 Om Åkra Sjømats virksomhet og bruk av ny innovativ og bærekraftig teknologi

Åkra Sjømats virksomhet er det mest moderne og miljøvennlige fabrikk for taskekrabbe i Europa, som benytter ny teknologi med fokus på minst mulig fotavtrykk fra virksomheten.

- Råstoffet er teinefanget kystnært av små fartøy og bringes levende til land, og har langt mindre fotavtrykk ved levering, enn hvitfisk, pelagisk, oppdrett etc.

- 100% av råvarene blir utnyttet, med en ferdigvareandel på ca. 42%, og resterende blir samlet opp, emballert og fryst, for videre transport til Hitra, og produksjon til krabbemel, som videre inngår som en ingrediens i for til oppdrettstorsk.
- Produktene blir ikke kokt i væske, men i damp. Dette er en nyutviklet dampkoker som ikke er testet før, men som innebærer mindre damp og dermed mindre utslipp av lukt.
- Dampen produseres av en dampkjele som går på naturgass, som er i infrastrukturen i Karmsund Havn (kommer fra Kårstø). Dette er mer miljøvennlig enn fossilt brennstoff. Dette innebærer at det ikke er utslipp av kokevann.
- Fra alle kjølekomponenter blir det tatt ut energi til oppvarming vann/bygg. Væske blir heller ikke benyttet til nedkjøling av produktene, men i hovedsak drypp/luft, som medfører mindre utslipp til sjø. Det skal benyttes en lukket glykol-sløyfe som kjøler ned nettvannet som overrisler krabben, som filtreres i sløyfen jevnlig hele dagen. Dette innebærer minimal kontakt og mindre utslipp.
- I tillegg er det er det lagt opp til bruk av en betydelig mindre rist (1x1mm rist) som også gjør at utslippet blir minimalt, og utslippet blir uten rester av organisk materiale. Vanligvis hos fiskeforedlingsvirksomheter brukes rist med betydelig større masker (ofte 8mm X 8mm).
- Det skal benyttes et helt nytt vaskeanlegg, av typen lavtrykkanlegg, som benytter mindre kjemikalier og mindre vann enn hos det man gjør hos tilsvarende virksomheter.
- Det skal også benyttes ny teknologi som innebærer at det blir mindre restavfall, og hvor det som oppstår av restavfall vil samles opp å leveres til prosessering.
- Det er lagt solcellepanel på tak, som har en dobbelteffekt, både ved at vi produserer en del av eget EL-behov, samt at panelet har en kjøleende effekt i lokalene på sommers tid, da vi ellers må bruke mye energi på å kjøle ned produksjonslokalene.
- Vi er et pilotanlegg i.f.t. ventilasjon, da vi har en luftutskifting og lav fuktighet som radikalt er bedre enn andre lignende produsenter, og ditto mindre helse/lungeplager p.g.a. mindre aerosoler i inneklime.
- Vi er i gang med en bærekraft-sertifisering, MSC, som vil sertifisere begge fabrikkene på Hitra, Haugesund, samt hele fisket etter taskekrabbe i i Norge. Denne er ventet ferdig i juni 2024.
- Vi valgte også Co2 som kjølemiddel for ventilasjon og krabbekjøler i stedet for ammoniakk. Dette for å velge en «renere» profil.

Totalt sett innebærer dette at både kjemikalieforbruk og vannforbruk blir betydelig mindre enn hos referansefabrikken. Dette innebærer altså at utslippet også reduseres betraktelig, både i innhold og i mengde. Luktutslippet vil også reduseres sammenlignet med referansefabrikken fordi virksomheten vil ha bedre filtrering enn det som brukes på referansefabrikken. Fabrikken gjenbraker damp, via væskeskiller, til internt for bruk oppvarming av bygget. Derfor vil mengde utslipp og lukt være mindre enn den på Hitra. I tillegg så brukes det annen teknologi på kjøling av krabben enn på Hitra, noe som innebærer mindre damp og mindre utslipp.

3 Hjemmel for søknaden

Søknaden om midlertidig tillatelse sendes i medhold av forurensningsloven § 11.

Søknaden kan etter vår vurdering behandles uten offentlig høring.

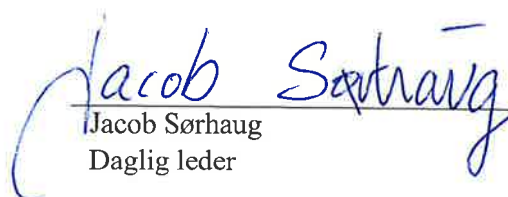
Forhåndsvarsel **til andre enn sakens parter** (§ 36-7) kan unnlates med hjemmel i § 36-9 første ledd bokstav c, hvor det fremgår at forhåndsvarsel kan unnlates dersom «*vedkommende allerede på annen måte har fått kjennskap til at vedtak skal treffes og har hatt rimelig foranledning og tid til å uttale seg, eller varsel av andre grunner må anses åpenbart unødvendig*». I denne saken har den opprinnelige søknaden datert september 2022 vært på høring av Statsforvalteren i Rogaland og forhåndsvarsel til relevante instanser. Høring til andre enn sakens parter kan også unnlates med hjemmel i forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd a) og b). Etter a) kan høring unnlates dersom «*det av hensyn til miljøet, behov for løsning på et akutt problem eller tungtveiende samfunnsinteresser haster med å gi tillatelse*». I denne saken foreligger tungtveiende samfunnsinteresser fordi flere arbeidsplasser og lokal sysselsetting står på spill. Rogaland er i en særstilling når det gjelder arbeidsplasser, og særlig da arbeidsplasser som må omstilles. En rapport fra Menon Economics fra 2019, «*ringvirkninger av olje og gassnæringens aktivitet*», peker tydelig på hvorfor grønn omstilling får store konsekvenser spesielt i Rogaland. Det er derfor svært viktig at det i denne regionen etableres og videreutvikles arbeidsplasser dersom arbeidskraften og kompetansen skal beholdes, slik Åkra Sjømat her har bidratt til.

I tillegg kan høring unnlates etter b) fordi vedtaket vil være av «*mindre miljømessig betydning*». Etter vår vurdering vil konsekvensene av drift for testproduksjon i 6 måneder være helt minimale og falle inn under unntak for «*mindre miljømessig betydning*». Det er helt sentralt i denne vurderingen at dette gjelder en midlertidig tillatelse. Det vises til punkt 2 om virksomhetens fotavtrykk, og opplysninger som fremgår i søknaden fra september 2022 som beskriver konsekvensene for miljøet.

Forhåndsvarsel til **allmennheten («høring»)** (§ 36-8) kan unnlates etter § 36-9 andre ledd a) og b), som begge er relevant for denne søknaden. Se forrige avsnitt.

4 Avslutning

Ta kontakt ved spørsmål eller dersom det er nødvendig med ytterligere dokumentasjon og opplysninger.

Jacob Sørhaug
Daglig leder